

De Heraut

Nieuwsbrief
Veldherenkwartier/Koningsplein

Maart 2005

nr. 7

Sneeuwkonink(inn)en...

Een paar weken geleden gebeurde wat niemand meer durfde te verwachten. Het sneeuwde pijpenstelen. De glibberigheid die enkele dagen een haast on-Nederlands risico vormde werd snel vergeten. Dit vroeg om een enorme sneeuwpop die volgens de regelen der kunst aangekleed werd. En na de bouw ook fanatiek verdedigd moest worden tegen rondsmeurende sneeuwballen. Hij (zij?) hield dan ook niet lang stand

maar gelukkig lang genoeg om vereeuwigd te kunnen worden, compleet met bouwteam! Tijdens deze witte verrassing, die goed gepland in de schoolvakantie, viel ontstond er een ware sneeuwgekte op het Koningsplein. Ouders hervonden hun jeugd en bekogelden elkaar met kunstig geknede sneeuwballen terwijl hun kinderen ietwat gegeneerd deden alsof ze er niet bij hoorden. Sleeën werden ruw

(door Marga Pool)

uit hun zomerslaap gehaald en moesten onbetaald overwerk verrichten. Kinderen die niet op wintersport waren sleurden alsnog hun skikleiding van zolder om languit in de sneeuw het Oostenrijkgevoel te plagiëren. Dat lukte voortreffelijk. Helaas trad na een dag of drie de drabbige dooi weer in. We hebben gepast genoten van de winterse toegift en verheugen ons op een uitbundige lente!

Colofon

Deze Nieuwsbrief verschijnt 1x per drie maanden in een oplage van 850 exemplaren en wordt verspreid in de straten tussen de Laan van Meerdervoort, Suezkade, Chasséstraat, Koningin Emmakade.

Redactie:

Yvonne Huitema

Marga Pool

Renée Santema

Foto's:

Yvonne Huitema/

Ad Vergeer/Marga Pool

De verschijningsdata voor

2005 zijn:

21 juni, 21 september en 14 december

Bijdragen voor de Nieuwsbrief dienen uiterlijk drie weken voor de verschijningsdatum bij de redactie te zijn. Voor de eerstvolgende uitgave is dit 31 mei. U kunt uw bijdragen inleveren bij Renée Santema, Koningsplein 41, of per e-mail zenden aan:

hoeder@wanadoo.nl of

pooma@planet.nl

Bij deze adressen kunt u ook uw advertentie opgeven.

De redactie kan niet garanderen dat alles geplaatst wordt en behoudt zich het recht voor teksten te wijzigen of in te korten

Contactpersonen beheercommissie:

Yvonne Huitema,

Koningsplein 10 tel.: 3616724

Renée Santema,

Koningsplein 41 tel.: 3451956

Ad Vergeer,

Koningsplein 44 tel.: 3639799

e-mailadres:

beheercommissiekoningsplein@planet.nl

Van de Redactie

(Renée Santema)

Adopteer een boomspiegel

Bij het verschijnen van dit nummer is de lente echt aangebroken. De in november geplante bollen schieten de grond uit; het wachten is op de eerste bloemen, spannend Ook is het weer tijd om na te denken over de invulling van de boomspiegels. Vorig jaar was het een vrolijk gezicht met de rood-witte Vlijtige Liesjes en gele Afrikaantjes, oneindig veel leuker dan al het vuil dat er nu weer in ligt. Maar helaas, na zes maanden was het voorbij met de kleur. Bovendien bleek dit zomergoed aardig onderhoudsintensief: voortdurend moest water worden gegeven om de planten in leven te houden. Waar dat niet met regelmaat gebeurde was het snel met de planten gedaan. In overleg met de gemeente hebben we als beheercommissie besloten tot een proef met duurzame beplanting. Er is gekozen voor twee soorten laagblijvende heesters: één spiegel wordt ingeplant met Lonicera, een andere met Berberis. Beide heesters zijn ook in de winter groen. Het is voorlopig een proef van minimaal 1 a 2 jaar om te kijken of de struiken aanslaan. Het is namelijk nogal lastig om iets tussen de wortels van de kastanjes geplant te krijgen, en als dat al lukt dan is het de vraag of de struiken de relatief moeilijke groei-omstandigheden aankunnen (veel wortels van de kastanje, weinig water).

Voor dit en komend jaar willen we daarom nog doorgaan met het planten van zomergoed in de resterende boomspiegels. MAAR: om de planten die erin komen een goede groeikans te geven en het groenbudget niet over de balk te gooien willen we hierbij iedereen van het plein oproepen om een boomspiegel te adopteren en daar de rest van het jaar zorg voor te dragen (d.w.z. vooral water geven, maar er ook voor zorgen dat rommel wordt verwijderd). **BOOMSPIEGELS DIE NIET ZIJN GEADOpteERD KRIJGEN GEEN PLANTEN!** Je kunt je aanmelden bij één van de leden van de beheercommissie, of opgeven bij de redactie van de Heraut. Als we met 1, 2 of 3 huishoudens één spiegel onder onze hoede nemen is het weinig werk en houden we met elkaar het plein mooi, schoon en vooral bloeiend!

Wist u dat?

Het Koningsplein, bekend is tot over de grens!

Mijn schoonmoeder zat afgelopen weken wegens een gebroken been tijdelijk in een bejaardentehuis in Torrevieja, in Spanje, om te revalideren. Toen zij aan een hoogbejaarde Spaanse medebewoonster van 93 vertelde dat haar zoon met zijn gezin in Den Haag, op het Koningsplein woont riep zij uit: 'Oh het Koningsplein, maar dat ken ik wel! Dat is dat plein met die mooie bomen en daar kun je zo heerlijk eten, in St. Joris of in De Klap...'

rs

Nuttige telefoonnummers:

Politie : Alarmnummer 112/Geen spoed: 0900-8844

Spreekuur wijkagent Willem Koopmann:

Handhavingsteam: 3455029

Brandweer: 3591576

Nachtdokter: 3469669

Gemeentelijk informatiecentrum: 3533777 (voor alles wat stuk is aan de openbare weg)

Politiebureau Segbroek: 4243848

donderdag 14.00-15.00, wijkwinkel Beeklaan

Grofvuil: 3660808

Wijkwinkel REVA: 3650002

Stadsdeelkantoor Segbroek: 3535700

Van de beheercommissie

(Ad Vergeer)

Met kerstmis werd ons plein weer opgevrolijkt met een prachtige kerstboom. De gemeente had zijn toezegging waargemaakt, zodat we van een nieuw veilig elektrisch aansluitingspunt gebruik konden maken. Iedereen heeft van de kerstboom kunnen genieten, het plaatsen en opruimen komt echter altijd weer op dezelfde schouders terecht, en dat is toch wel jammer! Wil je in de toekomst wel een handje helpen als er activiteiten op en rond het plein plaatsvinden, meld je dan aan via beheercommissiekoningsplein@planet.nl. We kunnen je dan mailen als er helpende handen nodig zijn.

De commissie heeft formeel overleg met het stadsdeel gevoerd. Veel zaken die in het verleden door ons zijn aangekaart zijn inmiddels opgelost, er resteren nog een klein aantal punten waarover de volgende afspraken zijn gemaakt:

- Kale plekken in de beplanting rondom het paard en in de borders. In overleg met de groenbeheerder zal bekeken worden in hoeverre de planten kunnen worden aangevuld.
- De dienst OCW bekijkt hoe de verlichting rondom het paard zodanig kan worden aangepast dat én paard én sokkel worden aangelicht. Binnen uiterlijk 2 maanden moet dat geregeld zijn.
- Bezien wordt of een extra 30-km bord kan worden aangebracht op het begin van de plein. De indruk bestaat nl. dat veel automobilisten het bord aan het begin van de Weimarstraat 'missen'.
- Nagegaan wordt of de halfverharding bij de toegangen tot het binnenplein kan worden aangevuld. Na langdurige regenbuien heb je nu een bootje nodig om het plein te bereiken.
- Het Enecohuisje wordt af en toe van graffiti voorzien. De commissie heeft aangeboden het huisje na het aantreffen van graffiti bij te schilderen.
- De Haagse Milieu Service verspreid nogal eens minicontainers over het plein, die vervolgens niet door de rechtmatige eigenaar worden opgespoord. Afsproken is dat wij dat zullen melden bij DSB, die vervolgens de containers zal verwijderen.

De architect wilde een flexibel plein dat ruimte zou bieden aan veranderende behoefte. Zou hij daarbij ook gedacht hebben aan een demonstratieruimte voor bruidsjurken?

FEESTEN?

De afgelopen 2 jaar zijn twee grandioze feesten op het plein georganiseerd. De drijvende krachten achter deze feesten doen het even rustig aan, zodat vers bloed nodig is om een feest of andere kleinschaliger activiteiten te organiseren. Meld je aan als lid van de feestcommissie of als organisator van een kleine activiteit.

Myrthe Cools heeft al toegezegd op 30 april weer een vrijmarkt te organiseren. Wie volgt?

Van het feest 2004 is een video-impressie (30 minuten) gemaakt. Wilt u de herinnering aan het feest levend houden, bestel deze dvd dan via beheercommissiekoningsplein@planet.nl. Kosten € 4,00

(advertentie)

Kom genieten van De Lente
op ons gezellige terras

WINNAAR WIJNKAART VAN HET JAAR

Informatie:

www.klap.nl

www.bovenkamer.nl

contact en reserveren:

tel.: (070)3454060

fax: (070)3624348

info@klap.nl

info@bovenkamer.nl

Koningin Emmakade 118A

2518 JJ Den Haag

SFEERVOLLE ZAALVERHUUR

DE BOVENKAMER

WAAR ALLES IN ORDE IS...

Huis, tuin, keuken, Koningsplein

(Geraldina Metselaar)

Volgens de makelaar was die een beetje gedateerd. Maar nog best goed. Onze keuken aan het Koningsplein 22 toen we het huis kochten. De olijfgroene kastjes met bruin betegelde muren waren wat je noemt 'retro'. Daar viel mee te leven. Alleen het fornuis bezat nog maar drie pitten die functioneerden. Als ik een taart wilde bakken, moest de oven minimaal drie uur van te voren aan. Dit om er zeker van te zijn dat die de juiste temperatuur had bereikt. In de koelkast was geen enkel koel plekje te bespeuren. En de bruine tegels kwamen na verloop van tijd van de muur zeilen. Best goed, ja, maar deze keuken had toch echt zijn beste tijd gehad. Er moest een nieuwe komen.

Na vele avonden brainstormen over de ideale keuken, viel de beslissing. Het moest een klassieke worden. Op naar de bekendere keukenzaken. Daar werden we met open armen ontvangen. Kopje koffie, lekkere hapjes, spelletjes voor de kinderen en een mooi verhaal. Maar oh wee, als je iets buiten standaard wenst. Zoals een extra breed massief hardstenen aanrecht of hele hoge keukenkastjes (je

woont niet voor niets in een antiek huis, daar moet je grof gebruik van maken). Moeilijk, moeilijk, moeilijk. Bovendien hangt daar een heel ander prijskaartje aan. Een paar weken, bergen folders en dito keukenzaken verder, werd het project nieuwe keuken in de koelkast gestopt.

Zeer ingrijpende operatie, zo'n nieuwe keuken

We zouden het eens over een andere boeg gooien. Zoekacties via internet brachten ons bij meubelmakers en hippe ontwerpstudio's. Ook dat leverde niets op. Behalve nog meer prijskaartjes van een hele andere orde. Tot we werden getipt op een keukenzaak aan de andere kant van het land.

Hier kregen we een verhaal voorgeschoteld waar we direct van onder de indruk waren. Helder, doordacht, ingenieus. Nu staat de keuken er. Met een extra breed massief Belgisch hardstenen blad en héle hoge eikenhouten kasten. Onze trots in huize Koningsplein 22.

Koken is een genot. Hopelijk gaat die nog jaren mee, want een nieuwe keuken aanschaffen is niet iets wat je jaarlijks

op je verlanglijstje moet hebben staan. Om over de inbouw ervan maar helemaal te zwijgen.

Hoewel alleen de keuken wordt vernieuwd, lijkt het alsof je hele huis op zijn kop staat. Er moet zoveel gebeuren. Leidingen moeten worden verplaatst of opnieuw aangelegd. De loodgieter komt eens langs, de elektricien, schilder en ga zo maar door. Zo'n nieuwe keuken inbouwen is een zeer ingrijpende operatie. Des te meer als je een gezin met drie kleine kinderen te voeden hebt. Bovendien duurt het altijd langer dan gepland. Twee weken worden er drie. Drie weken worden vier lange weken. Gelukkig had de echtgenoot in de woonkamer een noodkeukentje gemaakt. Heel gezellig. Met een magnetron en een waterkoker. Daarmee kon ik best nog wat lekkers in elkaar flansen. Zo maakte ik regelmatig noedels...

Noedels: Ze zijn te koop in van die kleine pakjes bij supermarkt of toko. Je hoeft er alleen gekookt water bij te doen en klaar is kees.

Maak er zomergroenten bij, ben je nog lekker gezond bezig ook. Hiervoor heb je nodig:

450 gram in kleine blokjes gesneden tomaten
een groene paprika in kleine stukjes
een ui in snippers
twee uitgeperste teentjes knoflook

olijfolie
fijngesneden peterselie
een scheut zoete ketjap voor het Oosterse effect

Hussel alle ingrediënten door elkaar, laat rusten op een koele plaats. Maak de noedels zoals op de gebruiksaanwijzing staat, laat uitlekken en roer er de zomergroenten door. Let op: één portie vraagt om meer.

Volgende keer het plein, mooi Koningsplein, adieu!

Koningsplein eert onze vorstin Beatrix

(door Han Paulides)

Afgelopen maand is bij de secretaris van de beheercommissie een officieel verzoek van de raadkamer van de Koningin binnengekomen. Koningin Beatrix is dit jaar 30 jaar onze koningin. Ter opluistering van dit jubileum worden in Nederland allerlei festiviteiten georganiseerd. Veel gemeenten hebben de raadkamer van de Koningin benaderd voor een bezoek van de Koningin aan haar gemeente. Ook den Haag heeft een officieel verzoek ingediend. De raadkamer heeft laten blijken dat de Koningin overweegt om Den Haag op te luisteren met een bezoek. Het oranjecomité 'het haagje' heeft inmiddels een programma van ongeveer 1 ½ uur samengesteld.

In dit programma heeft het oranje comité ook een bezoekje aan het Koningsplein gepland. Uit ons overleg blijkt dat het comité zeer content is met de grandeur van het Koningsplein. Niet alleen vanwege de naamsvoering ...

Koningsplein, maar ook vanwege 'Horse Power'. Het kunstwerk op het midden van het plein. Het paard symboliseert kracht, is statig en rank maar ook koppig en furieus.

Het oranje comité vindt het een goed idee om de Koningin kort kennis te laten maken met een parel in dit gedeelte van Den Haag. Volgens het comité is het Koningsplein een voorbeeld van particulier initiatief/burgerzin en uitgebalanceerd gemeentelijk ingrijpen. Bewoners hebben zelf panden op en rond het plein opgeknapt en hadden een belangrijke inbreng in het meedenken en meebeslissen over het nieuwe concept van het Koningsplein.

De gemeente verdient volgens het comité een pluim doordat ze in staat is gebleken de inbreng van bewoners serieus van invloed te laten zijn op het pleinontwerp. Deze twee ingrediënten samenwerking bewoners en gemeente heeft een prachtig en leefbaar plein opgeleverd.

Vorig jaar is op initiatief van een omwonende een vrijmarkt op het plein georganiseerd. Dit jaar heeft de bewoner weer spontaan ja gezegd op de vraag of ze weer een vrijmarkt wilt organiseren. Iedereen wordt nu alvast gevraagd om spullen voor de vrijmarkt te verzamelen. Wie weet komt hare majesteit bij uw zoon of dochter langs om haar euro's te besteden. Ook voor deze Oma zijn het dure tijden. Een leuk mutsje, speelgoed, kleertjes voor kleine kinderen en dat voor een klein prijsje is ook voor de Koningin een uitkomst met al die (aankomende) kleinkinderen. De raadkamer beslist natuurlijk of het bezoek van Hare Majesteit echt door gaat. Maar volgens zeggen...we gooien hoge ogen als Koningsplein.

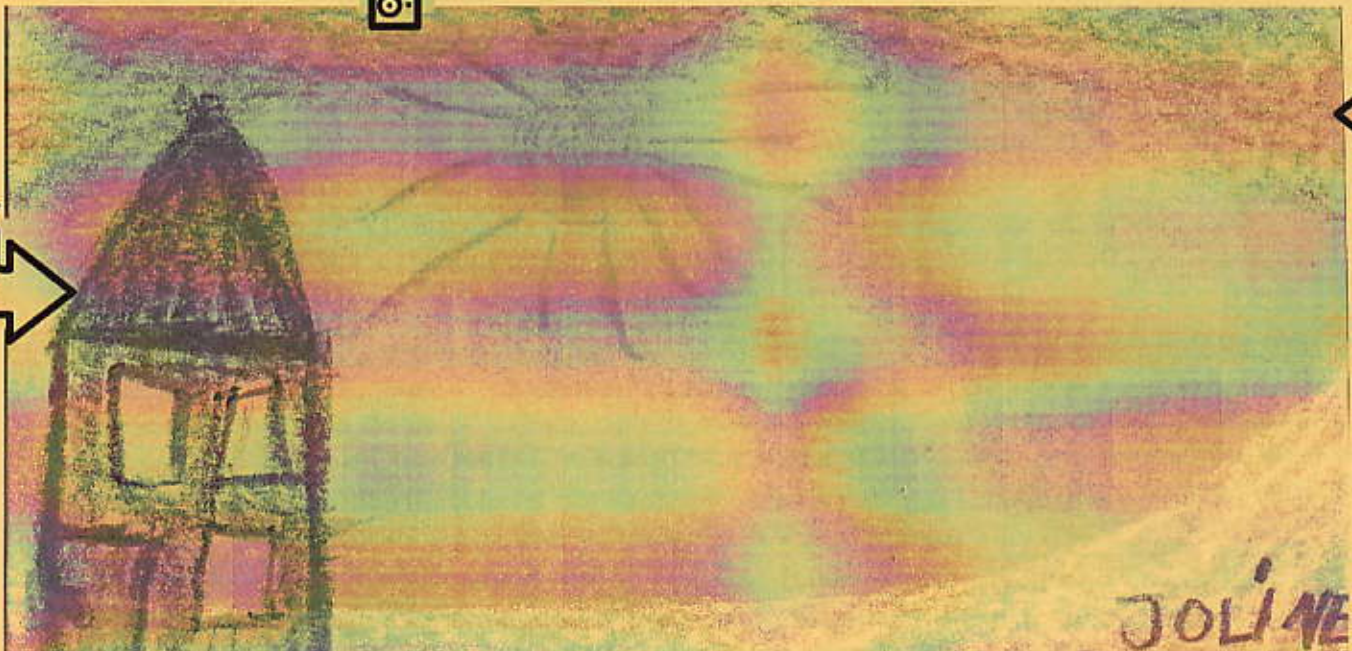
Volgens goed gebruik wordt het programma van de Koningin pas op Koninginnedag via de radio bekend gemaakt. Zet op 30 april uw radio op de zender radio 1. Dan wordt bekend gemaakt of de Koningin komt. Natuurlijk kunt u ook gewoon langs komen. Neem uw zilverlingen mee!

Ook u kunt energie besparen!

Energie besparen is gemakkelijker dan u denkt. En ook kunt u het zo goedkoop en duur maken als u zelf wilt of als u zich kunt permitteren. Van eenvoudige tochtstrips tot aan *high-tec* warmtepompen, alles draagt bij aan een lagere energierekening en een hoger wooncomfort. Om te weten te komen wat in uw huis zinvolle maatregelen zijn, kunt u het beste een EnergiePrestatieAdvies aanvragen. Het Haags Milieucentrum kan dat voor u organiseren. Een dergelijk advies kost 160 euro. De adviseur komt bij u aan huis en geeft u waardevolle tips over hoe u uw gas- en elektriciteitsverbruik kunt indammen. De EPA verdient zichzelf dus al heel snel terug! Meer informatie vindt u in de folder OQ kunt energie besparen!, die u gratis bij het Haags Milieucentrum kunt aanvragen via telefoonnummer 30 50 286. U kunt ook een mailtje sturen naar info@haagsmilieucentrum.nl.

Het Haags Milieucentrum voert momenteel een project op het gebied van energiebesparing uit. In eerste instantie richtte zich dat uitsluitend op bewoners van de De Perponcherstraat en het Koningsplein. Voor hen werd een informatieavond georganiseerd in *De Bovenkamer*, boven *Café de Klap*. Maar hoe meer mensen hiervan weten, hoe meer energie we samen kunnen besparen.

JE KAN WEL ZIEN DAT ZE OP
SNEEUWVAKANTIE ZIJN GEWEEST!

(Advertenties)

Er zijn weer volop Paaseieren!!!

Jutlaanstraat 5
Laan van Meerdervoort 190
Den Haag

Tel. 8204061
Tel. 8536826

EDITH VERMEER
HATHA
YOGA

Al meer dan 15 jaar hatha-yoga in
De Perponcherstraat 118. Voor kinderen op
woensdagmiddag van 16.00 tot 17.00

Informatie

tel: 070 363 64 34

e-mail: edithv@worldonline.nl

<http://www.5ms.nl/~edithvermeer/index.html>

Interview met Erna van den Berg

(door Renée Santema)

Onderstaande foto is momenteel op posterformaat op diverse ramen rond het Koningsplein te bewonderen. Het is de aankondiging van de theatervoorstelling 'Venetië' door Stella Den Haag, met Anna Huitema en Vincent Pahtalias als modellen voor de foto. De poster was een mooie aanleiding voor een interview met Erna van den Berg, actrice bij Stella Den Haag, én degene die Anna en Vincent bij de publiciteitsfoto heeft betrokken. Erna's bijna Vlaams aandoend accent verradert haar zuidelijke afkomst, zij komt oorspronkelijk uit Erp, een dorpje in Brabant. Al vrij jong wist ze dat ze iets met toneel wilde, iets waar haar ouders totaal geen brood in zagen. Het werd uiteindelijk de Academie voor Expressie in Utrecht. Na deze opleiding werd Erna speldocente op een middelbare school in Eindhoven, begeleidde zij amateurtoneelgezelschappen en gaf toneelcursussen aan huisvrouwen.

De Blauwe Zebra

Op een gegeven moment, nu ca. 15 jaar geleden kwam Hans van den Boom met zijn destijds beroemde theatergroep De Blauwe Zebra uit Kampen een workshop toneel in Eindhoven geven. Erna ging erheen en het spelen op de planken beviel haar zo goed dat zij ook enkele workshops van Hans in Utrecht volgde en uiteindelijk besloot met hem mee naar Den Haag te gaan. Intussen was Hans namelijk, vanwege zijn successen met De Blauwe Zebra, door de gemeente Den Haag gevraagd om hier een nieuw jeugdtheatergezelschap op te richten; dat werd Stella Den Haag. Erna speelde mee in één van de aller-eerste voorstellingen: Carmen, en

is nooit meer weggegaan. Sterker nog: Hans en zij zijn getrouwd en wonen al weer tien jaar op het Koningsplein, met hun twee zonen Jimmy en Frank. Ook in het werk zijn zij nauw met elkaar verbonden: Hans is artistiek leider van Stella Den Haag en schrijft en registreert bijna alle voorstellingen; Erna speelt in de voorstellingen maar is ook nauw betrokken bij het beleid van het Theater. Door de jaren heen hebben ze vele voorstellingen gespeeld, voor kinderen en volwassenen, en niet alleen in Nederland maar ook in Rusland, Frankrijk en Amerika.

Venetië

Over de voorstelling Venetië is Erna héél enthousiast. Het stuk is 10 jaar oud en is al over de gehele wereld gespeeld. Het vormt het middendeel van een trilogie over twee kinderen, Tom en Paula. In 'Venetië' zijn deze kinderen 10 en 11 jaar oud en gaan het avontuur tegemoet door met een bootje over zee naar een onbekende stad op palen te varen. In die stad raken Tom en Paula elkaar kwijt en gaan vervolgens naar elkaar op zoek waarbij ze van alles beleven. Het verhaal is gebaseerd op De Kleine Kapitein van Paul Biegel, en het gaat in wezen over angst voor verlies.

Dit thema zit verpakt in een muzikaal verhaal en wordt op alle mogelijke emotionele lagen behandeld. Muziek is een essentieel deel van het verhaal; het verhaal wordt als het ware gedragen door muziek. Het bijzondere aan de uitvoering dit keer is dat het Residentie-orkest met 80 musici het muzikale deel voor zijn rekening neemt. De manier van spelen is ook bijzonder: met twee acteurs, een groot projectiescherm en een televisie.... Volgens mij moet je gewoon gaan kijken op 9 april 's avonds (de première) of op zondagmiddag 10 april! Zie de posters voor tijden en kaartjes.

City Blues

Hoezeer ook het leven Erna en Hans met Stella Den Haag verweven is, toch ziet Erna kans om daarnaast ook een aantal kleinere projecten te doen die los daarvan staan. Één daarvan heet City Blues: al een aantal jaren gaat Erna op mooie zonnige dagen met een filmcamera op stap om willekeurige mensen in grote steden (o.a. in België, recent in Amsterdam) op straat te vragen een wiegeliëdje te zingen. Ze heeft inmiddels een mooie verzameling opgebouwd, die ze ooit tentoon wil stellen. Maar niet voordat ze ook Den Haag heeft aangedaan. Dus let op: deze lente kun je Erna in de stad tegenkomen; denk maar vast na over een lied (slaap-kindje-slaap mag niet!)

Zijn de kastanjes op ons plein ook ten dode opgeschreven?

(Door Frans van der Steen)

Wat is Den Haag zonder zijn wilde kastanjes? Denk een aan een kaal Plein 1818 of een kale Scheveningse weg? Of een kaal Koningsplein. Dat is toch ondenkbaar? Helaas is de kans daarop levensgroot aanwezig sinds de ontdekking van een nieuwe gevaarlijke kastanjeziekte. Al 40 procent van de paardenkastanjes in Den Haag is aangetast door een mysterieuze ziekte, die leidt tot het losraken van de bast en daarmee tot de dood van de boom. De ziekte wordt nu de 'bloedingsziekte' genoemd. De ziekte werd voor het eerst in Nederland gesignaleerd in 2002, maar toen nog niet direct als een zeer ernstige kwaal onderkend. Eind september 2004 werd de ziekte voor het eerst in Den Haag ontdekt. Het blijkt dat deze bloedingsziekte zich razendsnel heeft verspreid. Wat erger is, is dat niemand weet nog wat de oorzaak er van is en wat er aan te doen valt. Ook jonge bomen kunnen in twee, drie maanden sterven. De parels in de stad worden be-

dreigd. Gelukkig zijn, voor zover ik weet, onze prachtige monumentale kastanjes die zo beeldbepalend zijn voor ons Koningsplein nog niet door de ziekte aangetast. Of dat zo zal blijven is zeer vraag en voorlopig kunnen we niet veel meer doen dan bidden en ze goed in de gaten houden. Kijk daarvoor bijvoorbeeld op www.kastanjeziekte.wur.nl.

Aan de hand van de foto's op deze site kan iedereen nagaan of een kastanje aan de gevreesde ziekte ten prooi is gevallen. In elk geval moet getracht worden de weerbaarheid van de in Den Haag aanwezige kastanjes te versterken. De maatregelen die de gemeente Den Haag nu gaat nemen, zijn het wegsnijden van de aantastingen en het verbeteren van de bodem rond de bomen. De selectieve aantasting is wellicht het meest mysterieuze van de ziekte. Sommige oude bomen blijven kerngezond, terwijl jonge het loodje leggen.

Ook de snelheid waarmee de ziekte zich verspreid en de relatief korte tijd van besmetting tot afsterven is uitzonderlijk bij deze bloedingsziekte. Wat nu nodig is, is alles in het werk te stellen op (inter)nationaal niveau om achter de oorzaak van de ziekte te komen en zo ook op een mogelijke geneeswijze. Als bijvoorbeeld uit DNA-onderzoek zou blijken dat er een verband bestaat met de iepenziekte, kan een vaccin snel ontwikkeld worden. Er is een mogelijk verband met de klimaatverandering. Door temperatuurstijging zou de schimmelgrens kunnen verschuiven zodat schimmels niet meer doodvriezen en méér bomen hieraan ten prooi kunnen vallen. Totdat dit brede onderzoek heeft geleid tot een mogelijk vaccin rest alleen het zo goed mogelijk monitoren van de in Den Haag aanwezige kastanjes.

(advertenties)

Praktijk voor houding & beweging

o.a. bij klachten van:

- overbelasting
- sportblessures RSI
- werkhouding spanning
- hoofdpijn heup en knie
- rug en bekken.

ook voor kinderen.

Informatie: Cokkie v. Santen, Suzanne Thijssen (sportmassage).

Conradkade 49, 2517 BP Den Haag.

tel: 070-346 66 54

www.therapie-cesar.nl
c.vansanten44@planet.nl

CREA - PARTY - SHOP
HOBBY & FEESTARTIKELEN

Kom eens langs
en vraag ook naar ons
uitgebreide cursusprogramma!

Reinkenstraat 5 - 2517 CN Den Haag
Tel. 070 - 3641002